

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.О. Завідувача кафедри, професор

 Олена КНЯЗЄВА
«26» серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.О. Декана факультету економіки та управління

 - Аркадій ТОПОВ
«27» серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.О. Проректора з науково-педагогічної та методичної роботи

 Вячеслав СЕДОВ
«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП07 МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ТА МОДЕЛІ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	С «СОЦІАЛЬНІ НАУКИ, ЖУРНАЛІСТИКА, ІНФОРМАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	С1 «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	«ЕКОНОМІКА»
СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ	ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ОДЕСА – 2025

Робоча програма освітнього компонента «**Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку**» для здобувачів за освітньою програмою «Економіка» спеціальності СІ «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розробник програми: **Марина Балджи**, доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії і економіки підприємства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри *економічної теорії і економіки підприємства*

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

В.О. Завідувача кафедри

(підпис)

Олена КНЯЗЄВА

Гарант освітньої програми

(підпис)

Марина БАЛДЖИ

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, здобувача вищої освіти		Характеристика освітнього компонента		
			денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»		Обов'язковий		
денна					заочна
5					5
Модулів 2			Рік підготовки		
Змістових модулів 2			1-й	1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання			Семестр		
			2-й	2-й	
			Лекції		
Загальна кількість годин			20 год.	8 год.	
денна	Освітня програма «Економіка»	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Практичні, семінарські		
150			30 год.	12 год.	
			Лабораторні		
			год.	год.	
			Самостійна робота		
			100 год.	130 год.	
			Індивідуальні завдання:		
			Вид контролю:		
			денна	заочна	
			екзамен	екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи здобувача 5					

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100;

для заочної форми навчання – 20/130.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент **«Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку»** відноситься до складу обов'язкових компонент освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти, другого (магістерського) рівня зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)».

Метою вивчення освітнього компонента **«Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку»** є формування в майбутніх фахівців теоретичної і практичної спрямованості з питань міжнародних стратегій та моделей економічного розвитку, формуванні у здобувачів стратегічного способу мислення та методичних підходів до розробки і реалізації макростратегій і моделей для вирішення сучасних економічних проблем у країнах аграрної спеціалізації.

Завданнями вивчення освітнього компоненту **«Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку»**: є теоретична та практична підготовка фахівців щодо стратегічного економічного розвитку, інструментами стратегування міжнародного економічного розвитку і середовищем формування міжнародних економічних стратегій; з'ясування особливостей реалізації національних стратегій; застосування стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі; розуміння моделювання економічних процесів; вміння застосовувати отримані теоретичні знання до реалізації лінійних динамічних моделей, неокласичної моделі економічного зростання Солоу, моделі оптимального економічного зростання, моделі розподілених систем економічної динаміки у конкретних економічних ситуаціях в країнах аграрної спеціалізації.

В результаті вивчення освітнього компонента здобувач повинен:

знати:

- концептуальні підходи до формування ефективних стратегій економічного розвитку;
- особливості середовища формування міжнародних стратегій економічного розвитку;
- види стратегій економічного розвитку та їхні характеристики;
- соціально-економічні моделі розвитку країн;
- характеристику стратегій розвитку країн аграрної спеціалізації;
- механізми реалізації та особливості міжнародних стратегій;
- характеристику проблем вибору стратегії економічного розвитку у світлі цивілізаційних викликів.

вміти:

- робити обґрунтовані висновки щодо перспектив розвитку світогосподарських явищ і процесів;
- аналізувати світові економічні стратегії;
- аналізувати дії країн-світових лідерів на глобальній арені;

- аналізувати моделі економічного розвитку транзитивних країн та оцінювати можливості їх застосування в Україні;
- аналізувати вплив глобалізму та антиглобалізму на стратегії економічного розвитку країн;
- адаптовувати світовий досвід до відповідних наявних і перспективних проблем економічного розвитку України;
- застосовувати ефективні рішення при застосуванні стратегій і моделей для України.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті освітнього компонента «Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку» у здобувача вищої освіти формуються компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК – Здатність визначати та розв’язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності:

ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб’єктів та пов’язаних з цим управлінських рішень.

ФК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв’язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

ФК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

ФК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

ФК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв’язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання.

ФК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ФК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

ФК 12. Здатність застосовувати теоретичні та прикладні аспекти економіки в аграрному та інших секторах на національному та міжнародному рівнях.

ФК 13. Здатність до забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання в аграрному та інших секторах економіки на національному та міжнародному рівнях.

Програмними результатами вивчення освітнього компонента «Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку» є:

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН 16. Застосовувати сучасні теоретичні та прикладні аспекти економіки на національному і міжнародному рівнях.

ПРН 17. Визначати ефективне функціонування суб'єктів господарювання в аграрному та інших секторах економіки на національному і міжнародному рівнях.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо- го	у тому числі				усьо- го	у тому числі			
		лек	с/пр.	інд	с.р		лек	с/пр.	інд	с.р
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Міжнародні стратегії економічного розвитку.										
Тема 1.Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку	12	2	2		8	12	2			10
Тема 2. Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку	14	2	2		10	12	2			10
Тема 3. Середовище формування міжнародних економічних стратегій	12	2	2		8	12		2		10
Тема 4. Особливості реалізації національних стратегій	16	2	2		12	12		2		10
Тема 5. Стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі	20	2	6		12	22		2		20
Разом за змістовим модулем 1	74	10	14		50	70	4	6		60
Разом за модулем 1	74	10	14		50	70	4	6		60
Модуль 2										
Змістовий модуль 2. Моделі економічного розвитку.										
Тема 6. Моделювання економічних процесів	14	2	2		10	12	2			10
Тема 7. Лінійні динамічні моделі	14	2	2		10	12	2			10
Тема 8. Неокласична модель економічного зростання Солоу.	16	2	4		10	12		2		10
Тема 9. Моделі оптимального економічного зростання.	16	2	4		10	22		2		20
Тема 10. Моделі розподілених систем економічної динаміки.	16	2	4		10	22		2		20
Разом за змістовим модулем 2	76	10	16		50	80	4	6		70
Разом за модулем 2	76	10	16		50	80	4	6		70
Усього годин	150	20	30		100	150	8	12		130

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку

Сутність міжнародної стратегії економічного розвитку та концептуальні засади її побудови. Стратегія імпортозаміщення як інструмент максимізації росту ВВП та індустріалізації. Експортоорієнтовані стратегії розвитку: ключові характеристики та їхні різновиди. Еволюція концепції «держава розвитку» як прояв глобалізації. Стратегії розвитку людських ресурсів. Новітні підходи в реалізації міжнародної політики розвитку. Наднаціональні важелі формування стратегій економічного розвитку: «економічна метаполітика» або «політика політик».

Тема 2. Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку

Форсайт як інструмент стратегування міжнародного економічного розвитку. Сучасне середовище формування стратегій міжнародного економічного розвитку. Проблема балансу шорттермістських та лонгтермістських підходів до розвитку. Потенційні сценарії та прогнозні оцінки міжнародного економічного розвитку. Сценарій міжнародного економічного розвитку А. Бехар і С. Хлатшвайо. Модель добробуту людини на обмеженій планеті до 2100 року (модель Earth4All або E4A). Глобальні загрози міжнародному економічному розвитку за підходом McKinsey.

Тема 3. Середовище формування міжнародних економічних стратегій

Теоретичне підґрунтя конфліктогенності міжнародного економічного середовища. Ознаки фрагментації світової економіки в постпандемійний період. Ресурсний націоналізм в стратегії економічного домінування.

Тема 4. Особливості реалізації національних стратегій

Промисловий розвиток як чинник зростання економічної активності. Нові засади реалізації міжнародної співпраці у сфері індустріального розвитку. Імпортозаміщення та експортна орієнтація як дві альтернативні стратегії індустріалізації. Сучасні регуляторні інструменти сприяння реіндустріалізації в країнах із провідними економіками. Європейські ініціативи із протидії деіндустріалізації. Ітеративний причинно-наслідковий зв'язок між підвищенням продуктивності в обробній промисловості і розвитком суспільства масового споживання: сприятливий цикл. Розбудова екосистем як чинник економічного розвитку.

Тема 5. Стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі

Адаптація стратегій економічного розвитку до змін у глобальному середовищі і національних умов. Стратегія глобальної конкурентоспроможності. Ключові фактори, що визначають успішність бізнесу на міжнародній арені, включаючи інноваційний розвиток, стратегічні партнерства, диверсифікацію діяльності та гнучкість у плануванні. Соціальна відповідальність бізнесу у контексті міжнародних відносин та сталого розвитку. Особливості запровадження стратегії економічного розвитку для країн аграрної спеціалізації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 6. Моделювання економічних процесів

Визначення динамічної системи. Властивості складних динамічних систем: цілісність, взаємодія з зовнішнім середовищем, структура, нескінченність пізнання системи, ієрархічність системи, елемент. Властивості та характеристики динамічних економічних систем: стан системи, поведінка системи, неперервність функціонування, розвиток системи, динамічність, складність, гомеостатичність, ціленаправленість, керованість, відносна автономність, функціональна керованість, адаптивність, інерційність, стійкість, диференціація, лабільність, стан рівноваги.

Формальний опис динамічної системи. Аксиоми динамічної системи. Макрофункція системи. Множина збурень. Перехідна функція станів. Вихідне відображення, фазові координати системи, простір станів системи. Траєкторія поведінки системи, фазовий портрет системи.

Математичний апарат опису динамічних систем. Оператор, операнд, перетворення, замкнене перетворення. Граф переходів станів системи. Детерміновані та стохастичні динамічні системи. Типи поведінки системи: рівноважний, перехідний та періодичний. Рівновага та стійкість. Цикл в перетворенні системи. Перехідна, передаточна та імпульсна функції.

Тема 7. Лінійні динамічні моделі

Модель Харрода-Домара. Формула взаємозв'язку між інвестиціями та швидкістю зростання доходу. Передумови моделі: інвестиційний лаг, виробнича функція, витрати праці, вибуття капіталу. Динаміка обсягу споживання. Розв'язки моделі. Темп приросту доходу. Норма накопичення. Аналіз розв'язків в залежності від параметрів моделі. Лінійні моделі попиту та пропозиції. Дискретна павутинноподібна модель Запізнення пропозиції. Умова продажу запропонованого товару. Зведення до різницевого рівняння першого порядку та його розв'язання. Графічне рішення павутинноподібної моделі попиту та пропозиції. Три стани ринку. Неперервна модель та її розв'язок і властивості в залежності від параметрів. Порівняння розв'язків неперервної та дискретної моделей. Властивості динамічних моделей попиту і пропозиції.

Тема 8. Неокласична модель економічного зростання Солоу.

Неокласична модель економічного зростання Солоу. Припущення щодо валових інвестицій та виробничої функції. Модель Солоу в абсолютних показниках. Модель Солоу у відносних показниках. Основне диференціальне рівняння неокласичної теорії економічного зростання. Аналіз станів рівноваги в залежності від рівня питомого споживання. «Золоте» правило нагромадження. Рівень капіталооснащення, що відповідає цьому правилу, аналіз його стійкості.

Тема 9. Моделі оптимального економічного зростання.

Функція корисності та її властивості. Еластичність граничної корисності. Функціонал достатку. Диференціальне рівняння для параметру керування. Траєкторія збалансованого економічного зростання. Аналіз стану рівноваги отриманої системи. Розв'язок оптимізаційної моделі у випадку сталої граничної корисності. Оптимальні траєкторії та умови їх існування. Оптимальне зростання економіки на основі моделі Рамсея. Модель з неоднорідними технологіями. Оптимізаційна задача для моделі у випадку сталих параметрів керування. «Золоте» правило для двосекторної економіки.

Тема 10. Моделі розподілених систем економічної динаміки.

Модель з неоднорідними капітальними благами. Припущення щодо зростання витрат факторів виробництва та зростання капіталовкладень. Задача про оптимальні інвестиції в економіці з неоднорідними капітальними благами. Дослідження оптимізаційної задачі у випадку рівноваги. Магістральна властивість оптимальної траєкторії.

Економіко-екологічні моделі. Припущення щодо функції корисності від обсягу споживання та об'єму забруднення. Зміна об'єму забруднення. Критерій оптимальності. Аналіз траєкторії збалансованого економічного зростання. Рівновага «золотого віку». Рівновага «темного віку».

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна форма навчання

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1. Міжнародні стратегії економічного розвитку	
1	Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку (2 год.) 1.1. Сутність міжнародної стратегії економічного розвитку та концептуальні засади її побудови. 1.2. Стратегія імпортозаміщення як інструмент максимізації росту ВВП та індустріалізації. 1.3. Експортоорієнтовані стратегії розвитку. 1.4. Еволюція концепції «держава розвитку» як прояв глобалізації. 1.5. Стратегії розвитку людських ресурсів. 1.6. Новітні підходи в реалізації міжнародної політики розвитку. 1.7. Наднаціональні важелі формування стратегій економічного розвитку.
2	Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку (2 год.) 2.1. Форсайт як інструмент стратегування міжнародного економічного розвитку. 2.2. Сучасне середовище формування стратегій міжнародного економічного розвитку. 2.3. Потенційні сценарії та прогностні оцінки міжнародного економічного розвитку. 2.4. Глобальні загрози міжнародному економічному розвитку за підходом McKinsey.
3	Середовище формування міжнародних економічних стратегій (2 год.) 3.1. Теоретичне підґрунтя конфліктогенності міжнародного економічного середовища. 3.2. Ознаки фрагментації світової економіки в постпандемійний період. 3.3. Ресурсний націоналізм в стратегії економічного домінування.
4	Особливості реалізації національних стратегій (2 год.) 4.1. Промисловий розвиток як чинник зростання економічної активності. 4.2. Сучасні регуляторні інструменти сприяння реіндустріалізації в країнах із провідними економіками. 4.3. Європейські ініціативи із протидії деіндустріалізації. 4.4. Ітеративний причинно-наслідковий зв'язок між підвищенням продуктивності в обробній промисловості і розвитком суспільства масового споживання: сприятливий цикл. 4.5. Розбудова екосистем як чинник економічного розвитку.

5	Стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі (2 год.) 5.1. Адаптація стратегій економічного розвитку до змін у глобальному середовищі і національних умов. 5.2. Стратегія глобальної конкуренто-спроможності. 5.3. Ключові фактори, що визначають успішність бізнесу на міжнародній арені. 5.4. Соціальна відповідальність бізнесу у контексті міжнародних відносин та сталого розвитку. 5.5. Особливості запровадження стратегії економічного розвитку для країн аграрної спеціалізації.
Змістовий модуль 2. Моделі економічного розвитку	
6	Моделювання економічних процесів (2 год.) 6.1. Визначення динамічної системи. 6.2. Властивості складних динамічних систем. 6.3. Формальний опис динамічної системи. 6.4. Математичний апарат опису динамічних систем.
7	Лінійні динамічні моделі (2 год.) 7.1. Модель Харрода-Домара. 7.2. Лінійні моделі попиту та пропозиції. 7.3. Неперервна модель та її розв'язок і властивості в залежності від апараметрів. 7.4. Порівняння розв'язків неперервної та дискретної моделей.
8	Неокласична модель економічного зростання Солоу (2 год.) 8.1. Неокласична модель економічного зростання Солоу. 8.2. Основне диференціальне рівняння неокласичної теорії економічного зростання. 8.3. Аналіз станів рівноваги в залежності від рівня питомого споживання. 8.4. «Золоте» правило нагромадження.
9	Моделі оптимального економічного зростання (2 год.) 9.1. Функція корисності та її властивості. 9.2. Диференціальне рівняння для параметру керування. 9.3. Оптимальне зростання економіки на основі моделі Рамсея. 9.4. Модель з неоднорідними технологіями. 9.5. «Золоте» правило для двосекторної економіки.
10	Моделі розподілених систем економічної динаміки (2 год.) 10.1. Модель з неоднорідними капітальними благами. 10.2. Економіко-екологічні моделі.

Заочна форма навчання

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1. Міжнародні стратегії економічного розвитку	
1	Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку (2 год.) 1.1. Сутність міжнародної стратегії економічного розвитку та концептуальні засади її побудови. 1.2. Стратегія імпортозаміщення як інструмент максимізації росту ВВП та індустріалізації. 1.3. Експортоорієнтовані стратегії розвитку. 1.4. Еволюція концепції «держава розвитку» як прояв глобалізації. 1.5. Стратегії розвитку людських ресурсів. 1.6. Новітні підходи в реалізації міжнародної політики розвитку. 1.7. Наднаціональні важелі формування стратегій економічного розвитку.
2	Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку (2 год.) 2.1. Форсайт як інструмент стратегування міжнародного економічного розвитку. 2.2. Сучасне середовище формування стратегій міжнародного економічного розвитку. 2.3. Потенційні сценарії та прогнозні оцінки міжнародного економічного розвитку. 2.4. Глобальні загрози міжнародному економічному розвитку за підходом McKinsey.
Змістовий модуль 2. Моделі економічного розвитку	
6	Моделювання економічних процесів (2 год.) 6.1. Визначення динамічної системи. 6.2. Властивості складних динамічних систем. 6.3. Формальний опис динамічної системи. 6.4. Математичний апарат опису динамічних систем.
7	Лінійні динамічні моделі (2 год.) 7.1. Модель Харрода-Домара. 7.2. Лінійні моделі попиту та пропозиції. 7.3. Неперервна модель та її розв'язок і властивості в залежності від апараметрів. 7.4. Порівняння розв'язків неперервної та дискретної моделей.

5.3. Теми практичних та семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Міжнародні стратегії економічного розвитку			
1	Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку 1.1. Сутність міжнародної стратегії економічного розвитку та концептуальні засади її побудови. 1.2. Стратегія імпортозаміщення як інструмент максимізації росту ВВП та індустріалізації. 1.3. Експортоорієнтовані стратегії розвитку. 1.4. Еволюція концепції «держава розвитку» як прояв глобалізації. 1.5. Стратегії розвитку людських ресурсів. 1.6. Новітні підходи в реалізації міжнародної політики розвитку. 1.7. Наднаціональні важелі формування стратегій економічного розвитку.	2	
2	Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку 2.1. Форсайт як інструмент стратегування міжнародного економічного розвитку. 2.2. Сучасне середовище формування стратегій міжнародного економічного розвитку. 2.3. Потенційні сценарії та прогнозні оцінки міжнародного економічного розвитку. 2.4. Глобальні загрози міжнародному економічному розвитку за підходом McKinsey.	2	
3	Середовище формування міжнародних економічних стратегій 3.1. Теоретичне підґрунтя конфліктогенності міжнародного економічного середовища. 3.2. Ознаки фрагментації світової економіки в постпандемійний період. 3.3. Ресурсний націоналізм в стратегії економічного домінування.	2	2
4	Особливості реалізації національних стратегій 4.1. Промисловий розвиток як чинник зростання економічної активності. 4.2. Сучасні регуляторні інструменти сприяння реіндустріалізації в країнах із провідними економіками. 4.3. Європейські ініціативи із протидії	2	2

	деіндустріалізації. 4.4. Ітеративний причинно-наслідковий зв'язок між підвищенням продуктивності в обробній промисловості і розвитком суспільства масового споживання: сприятливий цикл. 4.5. Розбудова екосистем як чинник економічного розвитку.		
5	Стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі 5.1. Адаптація стратегій економічного розвитку до змін у глобальному середовищі і національних умов. 5.2. Стратегія глобальної конкуренто-спроможності. 5.3. Ключові фактори, що визначають успішність бізнесу на міжнародній арені. 5.4. Соціальна відповідальність бізнесу у контексті міжнародних відносин та сталого розвитку. 5.5. Особливості запровадження стратегії економічного розвитку для країн аграрної спеціалізації.	2	2
Змістовий модуль 2. Моделі економічного розвитку			
6	Моделювання економічних процесів 6.1. Визначення динамічної системи. 6.2. Властивості складних динамічних систем. 6.3. Формальний опис динамічної системи. 6.4. Математичний апарат опису динамічних систем.	2	
7	Лінійні динамічні моделі 7.1. Модель Харрода-Домара. 7.2. Лінійні моделі попиту та пропозиції. 7.3. Неперервна модель та її розв'язок і властивості в залежності від апараметрів. 7.4. Порівняння розв'язків неперервної та дискретної моделей.	2	
8	Неокласична модель економічного зростання Солоу. 8.1. Неокласична модель економічного зростання Солоу. 8.2. Основне диференціальне рівняння неокласичної теорії економічного зростання. 8.3. Аналіз станів рівноваги в залежності від рівня питомого споживання. 8.4. «Золоте» правило нагромадження.	4	2
9	Моделі оптимального економічного зростання. 9.1. Функція корисності та її властивості. 9.2. Диференціальне рівняння для параметру	4	2

	керування. 9.3. Оптимальне зростання економіки на основі моделі Рамсея. 9.4. Модель з неоднорідними технологіями. 9.5. «Золоте» правило для двосекторної економіки.		
10	Моделі розподілених систем економічної динаміки. 10.1. Модель з неоднорідними капітальними благами. 10.2. Економіко-екологічні моделі.	4	2
	Всього за дисципліну	30	12

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Міжнародні стратегії економічного розвитку			
1	Сутнісні характеристики та чинники вибору стратегій економічного розвитку 1.1. Сутність міжнародної стратегії економічного розвитку та концептуальні засади її побудови. 1.2. Стратегія імпортозаміщення як інструмент максимізації росту ВВП та індустріалізації. 1.3. Експортоорієнтовані стратегії розвитку. 1.4. Еволюція концепції «держава розвитку» як прояв глобалізації. 1.5. Стратегії розвитку людських ресурсів. 1.6. Новітні підходи в реалізації міжнародної політики розвитку. 1.7. Наднаціональні важелі формування стратегій економічного розвитку.	8	10
2	Інструменти стратегування міжнародного економічного розвитку 2.1. Форсайт як інструмент стратегування міжнародного економічного розвитку. 2.2. Сучасне середовище формування стратегій міжнародного економічного розвитку. 2.3. Потенційні сценарії та прогнозні оцінки міжнародного економічного розвитку. 2.4. Глобальні загрози міжнародному економічному розвитку за підходом McKinsey.	10	10
3	Середовище формування міжнародних		

	економічних стратегій 3.1. Теоретичне підґрунтя конфліктогенності міжнародного економічного середовища. 3.2. Ознаки фрагментації світової економіки в постпандемійний період. 3.3. Ресурсний націоналізм в стратегії економічного домінування.	8	10
4	Особливості реалізації національних стратегій 4.1. Промисловий розвиток як чинник зростання економічної активності. 4.2. Сучасні регуляторні інструменти сприяння реіндустріалізації в країнах із провідними економіками. 4.3. Європейські ініціативи із протидії деіндустріалізації. 4.4. Ітеративний причинно-наслідковий зв'язок між підвищенням продуктивності в обробній промисловості і розвитком суспільства масового споживання: сприятливий цикл. 4.5. Розбудова екосистем як чинник економічного розвитку.	12	10
5	Стратегії економічного розвитку міжнародних бізнес-структур в аграрному секторі 5.1. Адаптація стратегій економічного розвитку до змін у глобальному середовищі і національних умов. 5.2. Стратегія глобальної конкуренто-спроможності. 5.3. Ключові фактори, що визначають успішність бізнесу на міжнародній арені. 5.4. Соціальна відповідальність бізнесу у контексті міжнародних відносин та сталого розвитку. 5.5. Особливості запровадження стратегії економічного розвитку для країн аграрної спеціалізації.	12	20
Змістовий модуль 2. Моделі економічного розвитку			
6	Моделювання економічних процесів 6.1. Визначення динамічної системи. 6.2. Властивості складних динамічних систем. 6.3. Формальний опис динамічної системи. 6.4. Математичний апарат опису динамічних систем.	12	10
7	Лінійні динамічні моделі 7.1. Модель Харрода-Домара. 7.2. Лінійні моделі попиту та пропозиції. 7.3. Неперервна модель та її розв'язок і властивості в залежності від апараметрів. 7.4. Порівняння розв'язків неперервної та	12	10

	дискретної моделей.		
8	Неокласична модель економічного зростання Солоу. 8.1. Неокласична модель економічного зростання Солоу. 8.2. Основне диференціальне рівняння неокласичної теорії економічного зростання. 8.3. Аналіз станів рівноваги в залежності від рівня питомого споживання. 8.4. «Золоте» правило нагромадження.	12	10
9	Моделі оптимального економічного зростання. 9.1. Функція корисності та її властивості. 9.2. Диференціальне рівняння для параметру керування. 9.3. Оптимальне зростання економіки на основі моделі Рамсея. 9.4. Модель з неоднорідними технологіями. 9.5. «Золоте» правило для двосекторної економіки.	22	20
10	Моделі розподілених систем економічної динаміки. 10.1. Модель з неоднорідними капітальними благами. 10.2. Економіко-екологічні моделі.	22	20
	Всього за дисципліну	100	130

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачами, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів

1.	Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі
2.	Міжнародна стратегія економічного розвитку аграрного регіону
3.	Інноваційні підходи до формування стратегій розвитку соціо-еколого-економічних систем
4.	Стратегія інноваційного розвитку економіки
5.	Застосування індикаторного підходу для вдосконалення стратегії економічного розвитку
6.	Стратегії глобальної конкурентоспроможності
7.	Управління стратегічними ризиками в проектах розвитку та еколого-економічної безпеки
8.	Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку
9.	Стратегія блакитного океану

10.	Стратегії управління ризиками в глобальному бізнес-середовищі
11.	Стратегічні аспекти сталого та інклюзивного розвитку економіки країни
12.	Проблеми моделювання сталого розвитку економічних систем
13.	Трансформація національних моделей економічного розвитку в умовах глобалізації
14.	Моделі функціонування соціо-еколого-економічної рівноваги
15.	Трансформація моделей економічного розвитку в умовах воєнного часу
16.	Базові інститути і особливості моделі розвитку США
17.	Японська модель національної економіки
18.	Інституціональні основи моделі розвитку КНР
19.	Соціально-ринкова модель Скандинавських країн
20.	Економічні моделі Польщі і країн Балтії
21.	Стратегії розвинутих держав, що спираються на неоліберальні тенденції економічної політики
22.	Стратегії економічного розвитку країн, що розвиваються
23.	Стратегії країн з перехідною (транзитивною) економікою в процесі глобалізації
24.	Ліберальна модель розвитку
25.	Корпоративіська модель: демократичний та ієрархічний корпоративізм
26.	Соціально-ринкова модель розвитку
27.	Модель «дирижизму»
28.	Європейська інтеграційна модель
29.	Стратегії Північноамериканської зони вільної торгівлі
30.	Інтеграційна стратегія Асоціації країн Південно-Східної Азії

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення семінарських, практичних занять. Передбачається участь здобувачів у наукових гуртках, конференціях з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є: проведення оглядових та проблемних лекцій; участі в семінарських, практичних заняттях.

Освоєння лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати знання теоретичних основ поведінки та прийняття рішень господарюючими суб'єктами в умовах обмеженості ресурсів, особливості формування попиту та пропозиції землі, ціни землі, орендних відносин.

Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування набутих теоретичних знань та передбачає рішення завдань, розгляд ситуацій з поставлених проблем, реалізації набутих знань щодо застосування стратегій і розробки моделей.

Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітньої компоненти; виконання самостійної роботи.

При проведенні лекційних і практичних занять з освітньої компоненти **«Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку»** застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Відбувається поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції в тому числі на платформі ZOOM, MOODLE;
- семінарські, практичні заняття (семінари, семінари-дискусії / презентація / робота в Інтернеті, робота в Moodle (<https://moodle.osau.edu.ua/>)).

Під час лекцій використовується презентація матеріалу теми, в якій тезисно подані питання матеріалу лекції слайдами. При викладанні лекційного матеріалу здобувачам пропонуються питання для самостійного опрацювання.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Презентації здобувачів – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів самостійної роботи з виконання індивідуальних завдань.

Застосовування в поєднанні словесних (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційних (робота в групах, метод презентації, робота в Moodle), методів сприяє досягненню програмних результатів.

Вивчення освітнього передбачає самостійне опрацювання здобувачами матеріалу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, Законів України, інформаційних ресурсів.

Таблиця 1. Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	- вербальні/словесні (пояснення, розповідь, бесіда, дискусія); - наочні (ілюстрування, мультимедійні презентації, самостійне спостереження); - практичні (виконання індивідуальних робіт, вирішення задач, підготовка есе, презентацій).
ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	- вербальні/словесні (пояснення, розповідь, бесіда, дискусія); - наочні: ілюстрування, мультимедійні презентації, самостійне спостереження, інформаційне повідомлення; - практичні (аналітичні вправи, есе, тести)
ПРН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.	- практичні (есе, реферати, презентації, виступи на конференціях, тези і матеріали конференцій)
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.	- практичні (робота в малих групах, вирішення ситуаційних завдань)
ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань)
ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.	- практичні (виконання практичних завдань та самостійної роботи, написання тез на конференцію)

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 16. Застосовувати сучасні теоретичні та прикладні аспекти економіки на національному і міжнародному рівнях.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)
ПРН 17. Визначати ефективне функціонування суб'єктів господарювання в аграрному та інших секторах економіки на національному і міжнародному рівнях.	- практичні (виконання практичної завдань, самостійної роботи, індивідуальних завдань, есе, тези)

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «**Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку**» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, семінарські та практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль проводиться у формі: тестування, усного опитування, письмового експрес-контролю на семінарсько-практичних заняттях, виконання та захисту індивідуальних самостійних робіт, виконання індивідуальних завдань у вигляді есе та презентацій.

Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Контроль і облік поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом виставлення в журналі обліку роботи викладача балів, отриманих здобувачем за кожний зарахований вид роботи.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основою для проведення модульних контрольних робіт і враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за модуль.

Модульний (рубіжний) контроль – перевірка знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни (модуля). Модуль (блок) – запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю.

Кількість модулів з освітнього компонента становить два. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл. 2). Модуль, за який здобувач отримав від 0 до 59 балів із 100 можливих підлягає перездачі (один раз). Незадовільна

оцінка за заліковий модуль не компенсується оцінкою за інший модуль. Перездача модулів з метою підвищення позитивної оцінки дозволяється 1 раз.

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою (звіти з лабораторних робіт) або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою економічної теорії і економіки підприємства.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача. З освітнього компонента **«Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку»** передбачено підсумковий контроль у вигляді екзамену для очної та заочної форми навчання. Бал підсумковий виставляється на підставі результатів навчання впродовж семестру і розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування занять та за додаткові види робіт з вивчення (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка есе чи реферату і виступ з ним на семінарі, доповідь на науковій конференції, участь в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання) (табл. 4).

Таблиця 3.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.	Високий (творчий) 		

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.			

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента

- модульний контроль – 90 балів,
- бал за відвідування на заняттях – 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення дисципліни – 5 балів.

Якщо оцінка, яка була отримана за результатами підсумкового контролю впродовж семестру 60 або більша за 60 балів, здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів.

Таблиця 4.

Оцінювання освітнього компонента(від 0 до 100 балів)

Складові оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Змістовий модуль	2	0	90
Відвідування (відсоток пропусків від загальної кількості занять)	0-10%		5
	10%-20%		4
	20%-40%		3
	40%-60%		2
	60%-80%		1
	більше 80%		0
Заохочення (доповідь на науковій конференції, активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, участь в олімпіаді, підготовка наукової публікації,).		0	5
Підсумковий рейтинг		0	100

Якщо здобувач вищої освіти отримав за результатами підсумкового контролю впродовж семестру менше 60-ти балів із 100 можливих, відповідно, він перескладає теми змістових модулів, та контрольні за модулем.

Здобувач вищої освіти має право підвищити оцінку з освітнього компонента, яка ним була отримана за результатами підсумкового контролю впродовж семестру.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, завдання (ситуаційні завдання), що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування освітнього компонента.

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)										Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)					Бал за відвідування (всього 0-5)			Бал заохочувальн ий (всього -0-5)				
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1)					Змістовний модуль 2 (ЗМ 2)					0-5	0-5	100
Поточний контроль - 45					Поточний контроль - 45							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9			
Модульний контроль - 45					Модульний контроль - 45							
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2												

* T1, T2, T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма освітнього компонента «Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку» для здобувачів за освітньою програмою «Економіка» спеціальності С1 «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, 30 с.

2. Сілабус освітньої компоненти «Міжнародні стратегії та моделі економічного розвитку».

3. Міжнародні стратегії: методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини" другого (магістерського) рівня. Уклад. Н. О. Пархоменко, М. І. Чепелюк. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 35 с. URL:

<https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/24527/1/2021-%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%>

[BA%D0%BE%20%D0%9D%20%D0%9E,%20%D0%A7%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9C%20%D0%86.pdf](https://www.iir.edu.ua/sites/default/files/2025-04/Reznikova_navch_posib_2025_A5.pdf)

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Панченко В., Резнікова Н. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник. Київ: ФОП Білецький Р.Г., 2025. 471 с. URL: https://www.iir.edu.ua/sites/default/files/2025-04/Reznikova_navch_posib_2025_A5.pdf

2. Моделі економічної динаміки: навчально-методичний комплекс дисципліни. Укладачі: В. О. Капустян, Ж. Т. Черноусова. Київ КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 45 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/eddf8f88-d142-4299-8c06-0411e8c55222/content>

3. Короткий конспект лекцій з курсу «Міжнародні стратегії економічного розвитку». URL: <https://library.wunu.edu.ua/images/stories/predmety/літм/міжнародні%20стратегії%20економічного%20розвитку/міжнародні%20стратегії%20економічного%20розвитку.pdf>

Додаткова

1. Baldzhy, M., Khavrova, K., Guseva, O., Goloborodko, A., & Artyomova, A. (2023). Risk management strategies in the global business environment: analysis of complex dependencies and effectiveness of measures. *Economic Affairs*, Vol. 68, No. 04, pp. 2095-2103. URL: <https://economicsaffairs.co.in/Journal/abstract/id/NjIxNQ==/?year=2023&month=December&volume=Volume%2068&issue=Issue%204>

2. Матвєєв М., Халахур Ю., Балджи М. Міжнародний менеджмент: виклики та можливості у глобальному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3521>

3. Насипайко, Д. С., Подплетній, В. В., & Решетов, В. О. (2023). Міжнародні стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації. *Академічні візії*, (22). URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/575>

4. Перерва, П., Черепанова, В., Новік, І., Дюжев, В., & Кучіна, С. (2022). Стратегії та моделі економічного розвитку та планування міжнародних бізнес-структур в умовах глобалізації економіки та її соціальної відповідальності. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*, (3), 97–103. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/309816>

5. Панченко, В., & Пінчук, Ю. (2024). Роль політики сприяння експорту в індустріальному розвитку (на прикладі азійських країн). *Агросвіт*, 10, 68–77. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.10.68>

6. Панченко, В. Г., Резнікова, Н. В., & Іващенко, О. А. (2021). Національні особливості реалізації політики економічного патріотизму: В'єтнам та Індія у фокусі дослідження інструментів державного стимулювання розвитку, зростання і

досягнення безпеки. *Ефективна економіка*, 4. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.4.12>

7. Панченко, В. Г., Резнікова, Н. В., & Іващенко, О. А. (2024). Форсайт як інструмент відповідального державного управління і стратегування міжнародної економічної політики в умовах загострення глобальних проблем розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*, 1(326), 350–358. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-55>

8. Панченко, В., Резнікова, Н., & Іващенко, О. (2023). Стратегічний форсайт як інструмент протидії сучасним глобальним викликам економічній безпеці і нерівності: досвід ЄС для України у сприянні стійкості та сталості. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*, 4(320), 31–39. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-5>

9. KPMG International. (2014). Майбутня держава 2030: Глобальні мегатенденції, які впливають на уряди. URL: https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2014/09/Future_State_2030_UA_v3.pdf

10. World Economic Forum. (2024). The global cooperation barometer 2024. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-globalcooperation-barometer-2024/>

11. Гавриш, О., Раков, А., & Буйіч, А. (2023). Адаптація як форма реакції економічної системи на зміни соціально-економічного характеру в умовах невизначеності. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*, 16(32). URL: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-16\(32\)-01](https://doi.org/10.33296/2707-0654-16(32)-01)

12. Щурко У.В. (2018). Підходи до формування та реалізації конкурентних стратегій. *Економіка і суспільство*. Вип. 17. С. 402-412. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/17_ukr/60.pdf

13. Кузьмін О. Є., Станасюк Н. С., Уголькова О. З. (2021). Соціальна відповідальність бізнесу: поняття, типологія та чинники формування. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. №2(6). С. 56-64. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/nov/25482/nzmened-560-64.pdf>

14. Вітлінський В. В. (2003). Моделювання економіки: навч. посіб. К.: КНЕУ. 408 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%92%D1%96%D1%82%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf>

15. Гобела, В., & Гузенко, І. (2021). Теоретична побудова моделі екологічно безпечного суспільно-економічного розвитку. *Економіка та суспільство*, (25). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-37>

16. Dubovich, I., Alexander, A., Vasylyshyn, K., & Soloviy, V. (2018). Сучасні моделі екологізації економіки: поняття, єдності, суперечності та напрями взаємодії. *Наукові праці Лісівничої академії наук України*, (17), 158-164. URL: <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/411831>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org/>
3. Українська електронна бібліотека. URL: <http://w.w.w.biblioteka.org.ua>